

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL PLĂTIT ÎNAINTE:

pe un an 1500 Lei,
pe o jumătate de an 750 Lei.

ANUNȚURI ȘI RECLAME:

Un șir Corp V, lărgimea a doi milimetri,
Lei 40. Lărgimea de 1 cm. 200 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior
Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

Adresa: BLAJ, jud. Târnava-Mică. Telefon Nr. 168

„Eu consider ziarul catolic
ca o misiune perpetuă în dieceza
mea“ (Papa Leon XIII, pe când
era arhiepiscop la Perugia).

Binefacătoria muncitorului

Biserica este neîntrecuta binefacătoare
a muncitorilor

Am arătat, nu odată, în paginile acestei
foi și apoi în lucrarea „Biserica și civilizația“,
cât de mult s'a ostenit Biserica pentru înăl-
țarea morală și materială, sufletească și tru-
pească, a muncitorului. Am arătat că din „ma-
șină cu glas omenesc“, cum îl socotea lumea
păgână, Biserica a făcut o ființă demnă de
respectul tuturor, o ființă liberă și stăpână
pe sudoarea frunții sale. Am arătat, cum a
știut ea să-l ocrotească împotriva foamei, bo-
lilor, șomajului și contra stăpânilor nedrepti
și nemiloși, organizându-i în corporații și mai
târziu în sindicate etc. Azi aș vrea să ream-
intesc, ce spune ea despre drepturile și da-
toriile muncitorului, apoi despre cele ale pa-
tronului, ca să nu se uite nici o clipă dra-
gostea ei de mamă.

Biserica a apărut în toate timpurile drep-
turile muncitorului. Ea a spus, acum nouă-
sprezece veacuri, dupăcum spune și astăzi,
că muncitorul are dreptul la un salariu conve-
nabil, cinstit; dreptul de a nu fi supus unei
munci ce i-ar depăși puterile și etatea; dreptul
de a i-se îngrădi orele de muncă; dreptul de
a i-se lăsa puțința creerii și susținerii unui
cămin fericit; dreptul de a se bucura de o
odihnă legitimă; dreptul de a fi liber dumi-
neca și în sărbători și a. m. d. Dar Biserica
a spus și aceea, că muncitorul are datoria de
a da în întregime munca la care s'a angajat
prin contract încheiat liber și conform cu
dreptatea, fie acel contract verbal sau scris;
datoria de a nu lovi pe patron nici în bunu-
rile sale și nici în persoana sa și a. m. d.

Biserica a impus și impune patronilor
datoria de a respecta în muncitor demni-
tatea de om și de creștin; de a ține seamă
de interesele sufletești ale muncitorului; de
a-l feri de munca de Duminică; de a-l feri
de plaga desfrâului; de a nu-i impune mun-
citorului o muncă istovitoare ce i-ar întrece
puterile sau ce i-ar fi nepotrivită cu etatea
și genul său; de a-i da muncitorului salariul
ce i-se cuvine și de a nu-i specula truda și
sudoarea; de a se purta cu dragoste față de
el și mai pe sus de toate, de a-i da exemplu
de viață creștinească.

Biserica recunoaște și afirmă dreptul pa-
tronilor și al muncitorilor de a se constitui
în asociații sindicale, fie separate, fie mixte;
ea vrea însă ca aceste asociații să fie stabi-
lite după credința și morala creștină.

Biserica a spus apoi, și spune, că atât
patronii cât și muncitorii trebuie să se soco-
tească frați, fiind fiii aceluiaș Părinte ceresc
și chemați la aceeaș veșnică moștenire: că
aceste două clase sociale, patronii și munci-
torii, trebuie să se unească și să se complec-
teze armonios, rămânând însă una fiecare în
funcția sa, căci nu poate exista capital fără
muncă și nici muncă fără capital; că patronii
și muncitorii trebuie să formeze un singur trup,
patronul fiind capul și muncitorii membrele,
sau o singură familie, patronul fiind tatăl și
muncitorii fiii. — Această învățătură a Bise-
ricii o aflăm în scrierile multor papi; mai nou
o aflăm în scrisoarea *Rerum Novarum* a Papei
Leon XIII și *Quadragesimo Anno* a lui Pius XI.

Tot aici e bine să amintim că aproape
tot ce s'a înfăptuit bun pentru muncitor în
ultimii ani e opera Bisericii. Așa de exemplu,
Biserica a înființat cea dintâi cooperativă de
prodeuse, primul sfat al muncitorilor de fabrici,
primul salariu familiar și prima pensie pentru
muncitori. Tot ea a înființat prima bancă ru-
rală, primele asigurări mutuale contra focului,
primele pensii agricole, primele locuințe ef-
tine și bune pentru muncitori etc. Apoi tot
ce e bun în legile europene pentru muncitori
a fost făurit la îndemnul Bisericii prin niște
bărbați mari, ca episcopul Ketteler, ca Vogel-
sang, Decurtins, La Tour du Pin, Albert de
Mun, Duthoit, Medolago, Volpette, Treppel,
Leon Harmel, Carton de Wiart, Louis Marin,
și alții mulți.

Pentru toate acestea și alte multe bine-
faceri, pe care nu putem nici barem să le
înșirăm într'un articol de gazetă, muncitorul
trebuie să se arate recunoscător Bisericii. Bi-
serica așteaptă dela muncitor, ca dragostea
sa să fie răsplătită tot numai cu dragoste.

Ioan Vultur

Grăunțe sufletești

Urmările hoției

Hoția este, după cum am arătat, un foarte
mare păcat. Durere, la noi Români acest pă-
cat este foarte răspândit. Un învățat român,
al cărui nume nu-l spunem, este de părerea
că Români pentru aceea sunt atât de obiș-
nuiți cu acest păcat, fiindcă Tata Traian a
adus în Dacia soldați din toate unghiurile țării
și le-a dat voie că după biruință să jefuiescă
după bunul lor plac. Noi suntem de altă pă-
rere: Românul se îndeletnicește cu hoția, deo-
parte fiindcă am fost tot rob și slugă altora,

iar de altă parte fiindcă nu am prea avut preoți
buni și de seamă decât în timpul din urmă,
cari să-i arete poporul credincios, ce mare
păcat este hoția și că lucrul furat trebuie res-
tituit adevădat înapoi, că altfel, nu ni-se iartă
păcatul.

Fapt e că popoarele din partea de miază-
noapte a Europei aproape nici nu cunosc fur-
tul. Astfel Suedezii, Norvegienii și Finlandezii
sunt vestiți pentru cinstea și omenia lor. Acolo
poți lăsa orice avere pe stradă, că nimenia
nu ți-o fură. Tot asemenea sunt vestiți ca oa-
meni drepti și cinștiți Muntenegrenii, despre
cari multe lucruri frumoase am citit. Ferice
de aceste popoare! Dumnezeu le va răsplăti
cu viață lungă și fericită.

Hoția înainte de toate e rușinoasă. Acea-
sta ne-o arată și sf. Scriptură. La cartea In-
țelepciunii lui Isus Fiul lui Sirah, cap 5, stih
14 se spune: „Pe fur îl așteaptă rușinea“.

Un ucenic de morar obișnuia să fure re-
gulat făină dela stăpânul său. De regulă nu
fura mult, ci numai câte o cupă-două la zi și
apoi o ascundea în fân, ca noaptea s'o poată
duce acasă. Odată însă a pățit-o rău. Șoarecii
i-au ros adevărat sacul și el nebăgând de seamă
și ducând sacul pe spate, făina a curs din
sac, iar morarul, mergând pe urmele fărinei,
a descoperit furtul.

Hoția tot se descopere odată, și atunci,
pe lângă rușine, mai infunzi și temnița. Astfel
citeam când eram copil o poveste nemțească
despre un graur pe care l-a furat un copil
dela vecinul care era mare vânător și-l învă-
țase să spună cuvântul: „aici“. Când venea
adevărat vânătorul acasă, obișnuia să-i adreseze
imediat graurului cuvintele: „Graure, unde
ești“, iar graurul răspundea: „aici“. Și de astă
dată l-a întrebat pe graur, iar graurul a răs-
puns din buzunarul copilului: „aici“. Urmarea
a fost că acel copil atât de mult s'a rușinat,
încât de atunci n'a mai furat nici odată în
viața lui nimica.

Pedepsele hoției: În Abisinia i-se taie
hoțului prins mâna dreaptă dela cot și nime-
nea n'are drept a-i da vre-un ajutor decât nu-
mai călugării dela mănăstire. Însă până ajunge
hoțul la mănăstire, de multeori sângerează.
Dacă-l prind a doua oră cu hoția, i-se taie și
piciorul drept dela genunchi. Romanii cei vechi
ardeau pe fruntea hoțului litera „F“ adevărat „fur“
(= hoț). Vlad Tepeș îi trăgea pe hoți în țepă.

Oare la noi câți ar umbla fără mâna
dreaptă, dacă s'ar aplica legile din Abisinia?
Și câți ar purta pe frunte litera „F“, dacă ar
fi încă strămoșii noștri Români stăpâni? Și
câți ar peri în țepă, dacă ar mai porunci încă
Vlad Tepeș Vodă?

Dar Dumnezeu nu lasă nepedepsit nici un hoț, pentru că zice prorocul Avacum: „Vai de cel ce-și sporește averea cu ceea ce nu este a lui — până când? — și se împovărează cu zălogurile luate... Și fiindcă tu ai prădat popoare multe, și celelalte neamuri te vor prăda pe tine, din pricina omorurilor și a sălnicilor săvârșite împotriva țării, împotriva cetății și împotriva locuitorilor lor. Vai de cei ce strâng în casa lor câștiguri nedrepte și comori de silnicie... Tu ai plănuit rușinea casei tale când ai nimicit atâtea popoare. De aceea vei ispăși cu viața ta! Căci împotriva ta va striga piatra din zid și grinda din costoroabele casei îi va răspunde” 2, 6 și 8-11).

Părintele Iuliu

Petru Gheorghe Frassati

Cine poate spune că n'a întâlnit oameni amărâți destui? Când avem obligația de a ne întreba: în ce măsură am ușurat acestora năcășiala? Pe câți dintre ei am sfătuit să fie cu răbdare, prin încercările grele ce trecem, asemenea stejarului ce înfruntă furtună, fără să-l desrădăcineze?! Pe câți am îndemnat să aibă totdeauna o tărie de stâncă în suflet, o unire în cuget și în simțiri? Ceeace însemnează să ai suflet nobil, să fii om cinstit.

Ori, ca cineva să devină cinstit — spunea înțeleptul păgân Platon acum 2000 de ani — trebuie să crească în frica lui Dumnezeu și să trăiască într'un cerc de oameni drepti. Vorba aceea: spune-mi cu cine te însoțești...

Pe Frassati mamă-ra l-a crescut în temere față de Dumnezeu, din cea mai fragedă copilărie. Mofturilor, întâ-nite la orice copil nu le-a dat nicidecum ascultare. Frassati, hai de ne jucăm! La ceea ce copilul răspunde prietenului de joacă: azi nu pot. Am o pedeapsă de ispișit. Și numai cine știe asculta, se poate îndrepta, îndreptând și pe alții.

Către 16 ani, băiețandru l-a început să se cuminece zilnic, obiceiul devenit lege, până la moarte. Motivul? Dela această vârstă în tineret începe să fiarbă pofta păcatului, el vola cu orice preț biruința. Pentru care lucru și calul său opria singur în fața bisericilor, precum opresc și alții cai în fața crâșmelor. Apoi, câte iconițe, câte cărți și gazete creștine n'a răspândit el? De câte ori n'a apărât biserica ca un apostol împotriva atacurilor înverșunate? Eu nu pot nici simți așa ceva, pentru că nici Biserica nu simte așa, spunea adeseori, căci numai cele îngăduite de Mântuitorul pot imputina suferințele oamenilor sau măcar să le micșoreze. Altfel, cresc.

Pentru Frassati Biserica era un fel de aeroport, de unde sufletul său prin sf. Caminecătura se avânta

de pe tina pământului spre zărilor albastre ale cerului. Plăcere unică, pe care nimeni n'o va putea gusta sau înțelege, decât numai cel care va pași pe umela lui. Iată care este adevărata primențială sufletească, ca și care alta nu-i.

Dumnezeu a sădit în inima omului adevărul, spre a-i arăta calea spre ferice, precum a sădit și patimile, ce-l trag pe om spre legiuire. Meritul nostru este, când facem ca adevărul să învingă mereu ispitele, neterfelind-ne cinstea în te miri ce smârcuri dosite. Frassati învingător, fie-ne pildă prin cumpănirea solemnă a momeilor ce-l făcea să fie conștios de sine numai decât.

Datoria și-o îndeplinea cu asistență, pe oricine fiind gata să-l servească, fără a-i pune vreodată pe nas binefacerea. Ba prin curățenie, prin veselia, sinceritatea și bunătatea inimii sale ajunge respectat de părinți, de profesori, de colegi și de ori cine l-ar fi cunoscut; fie la școală, fie la excursii pînă în munți, fie în primejdii, fie în bucurii, viața lui nefiind decât un belșug de cele mai bune speranțe. Acestea sunt temeliiile respectului sau ale autorității, iar nu sila sau groaza.

Moare la Torino, oraș din Italia în 1925, de 24 ani, aproape când să-și ia diploma de inginer. Astăzi fostului fiu de ministru, drept recunoștință, peste 350 asociații catolice li poartă numele, până când marcea ceată a oropsiților mângăiați cu daruri bogate li pomenește cu lacrimi în ochi.

Cât despre noi, în măsura în care-l iubim, să-i urmăm pilda.

Păr. OCTAVIAN FULICEA

De prin sate

La moartea dascălului meu

† Teodor Pănăzanu

— 14 Februarie 1863—23 Iunie 1945 —

Cine se va îndemna la fapte bune de nu se vor lauda oamenii harnici în lume?

M. COSTIN

În ziua de 23 Iunie 1945 s'a stins din viață bătrânul dascăl Teodor Pănăzanu, în comuna sa natală Sâncel, iar înmormântarea i-a făcut în ziua a doua a Sf. Rusali.

S'a născut la 14 Febr. 1863, din părinți plugari și săraci. Numit învățător întâi la Spini, apoi la Bila și pe urmă în satul său natal Sâncel, încă din 1891 primește o adresă de mulțumire din partea superiorilor săi, pentru munca depusă în școală „cu diligență foarte mare și progres eminent”.

În anul 1904 Preaveneratul Consistor Arhiepiscopesc din Blaj li aduce mulțumită și recunoștință pentru zelul și devotamentul cu care își „plînește oficiul”. Și astfel de dovezi se repetă.

„Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român” (>Astra), în 9 August 1924, li alege membru pe viață al său.

În 1926 este decorat de regele Ferdinand I cu medalia „Răsplata muncii pentru învățământ cl. I-a” pe care a purtat-o pe piept cu atâta mândrie și demnitate. Era recunoașterea și răsplata oficială adusă celui care a fost luminătorul și apostolul atâtor generații săuceleze.

Iar în 1930 Ministerul Instrucțiunii li aduce la cunoștință că a fost numit membru de onoare în învățământ „pentru zelul și munca depusă în decursul serviciului ca învățător peste 40 de ani în ogrorul neamului”.

A fost o harnică albină, care a dat suflet din sufletul său, a răspândit lumină din învățătura sa printre toți aceia cari au avut norocul să treacă prin școala lui.

Din tinerete și-a cinstit numele său de român, lucrând cu drag pentru poporul, din mijlocul căruia s'a ridicat. Un dor nesecat, o sete nestinsă după lumină, iată ura din însușirile de căpetenie ale sufletului său, care era o comoară de cunoștințe, pe care și le sporea statornic printre o continuă lectură. A fost un adevărat dascăl. Cele mai ferice zile și ore ale vieții le-a petrecut între pereții școlii, în fața elevilor săi dragi, căci — dacă Dumnezeu nu i-a dat fericirea să-l trăiască cel doi copii — noi eram copiii lui!

Dar T. Pănăzanu a fost și un cântăreț mîlăuș și un bun creștin al bisericii noastre. De câte ori glasul său din strana bisericii — ani de-arândul — nu ne-a încântat auzul?

Tie, iubitul mea dascăl, care m'ai învățat dragostea de carte, mă'nchila cu recunoștință, astăzi!

Școala, de unde am pornit în lume, ne-a lăsat ca o lege supremă: îndeplinirea datoriei, oriunde am fi.

Tu ne-ai învățat grija față de urmași și stima față de înaintași. Ea a fost școala sincerității, a exemplului viu. Ea a trezit în noi sentimentul răspunderii și bucuriile muncii. Prin ea am învățat că nu averea sau numele moștenit, ci numai munca și vrednicia personală este mijlocul înălțării în viață și însuși rostul acestei vieți.

Cărmașii înțelepți și dascăli scumpi pentru noi, vom merge pe urmele tale, muncind mereu, cu dorul de lumină în suflete, și, la răscurile vieții, chipul tău ne va răsări viu, arătându-ne calea cea dreaptă.

De aceea, îți spunem — noi, foștii tăi elevi — să Dormi în pace îndrumător al cărilor copilariei noastre, căci noi vom veghea la împlinirea idealurilor pe care le-ai sădit în sufletul nostru. Vom niza, prin truda de fiecare zi, să-ți împlinim gândurile și să fim vrednici de tine, ziditor de suflete. Nu te vom uita niciodată! Dumnezeu să-l odihnească!

Prof. TEODOR SEICEANU

Foita „Unirii Poporului”

Impozit statistic

Intr'una din zile, perceptorul din Ruginoasa îl întâlnește pe casierul comunal pe stradă.

— Incotro, d-le casier? — întrebă perceptorul.

— Am luat-o așa... prin comună, la încasat.

— Chiar bine. În cazul acesta vom merge împreună.

După o bucată de drum, le eși în cale gospodarul Ion Pipirig.

— Bună ziua! — dădu binețe românul.

— Sănătate! Dar ascultă, bade Ioane... d-ta nu ai de gând să plătești impozitul statistic? Termenul a expirat de mult.

— Apăi... d-le perceptor, eu așa am înțeles că impozitul ăsta trebuie să l plătească numai aceia cari sunt mai tineri de șaiszeci de ani, iar eu și femeia suntem mai bătrâni.

— Trebuie să plătești pentru fată. Florica a împlinit douăzeci și unu de ani; conform legii, trebuie să plătească o mie de lei.

— D-ta, bade Ioane — vorbi acum casierul — ar trebui să plătești și la eforie. Ești în restanță cu taxa de pășunat pentru boi și pentru iapă. Pretura ne pisează mereu la cap, să încasăm toate taxele, așa că nu mai putem aștepta.

— Voin plăți, d-le casier, dar mai dă-mi

pășuire câteva zile. Sunt în târg cu un om și, dacă reușesc să o vând pe Florica, am să plătesc și impozitul și taxele comunale.

— Ce spui, bade Ioane!? — păru mirat perceptorul. — O vinzi, adevărat... o măriți pe Florica? Și cu cine o măriți, dacă e slobod să întreb?

— Apăi... cu prostul care va vrea să o cumpere.

— Ei, cum poți vorbi așa, bade Ioane? Florica e frumoasă.

— A fost frumoasă, când era tânără, dar acum e bătrână.

— Vorbe, bade Ioane! Florica e tocmai la vârsta când e mai bună de măritat. Nu are decât douăzeci și unu de ani.

— Cam pe-acolea. Dar e cam vremea să scap de ea, că i-s'au tocit dinții și nu mai poate să pască decât rău.

Bată-te norocul, bade Ioane, că glumeț mai ești! — zămbi perceptorul. — Adevărat așa... o trimiți pe Florica la păscut?

— Păi... unde ai vrea să o trimit?

— Să o ții acasă cu mâncare.

— Ar fi și mai rău, d-le perceptor. Cu iarbă verde mai face ce face, dar cu fân uscat ar muri de foame, că i-s'au tocit măselele și nu mai poate să roadă. Nici trifoi nu poate să mănânce, că după ce îl mestecă între fălci, îl aruncă din gură.

— Așa ceva nu s'a mai pomenit! Cum vii d-ta să-i dai fân?

— Păi... ce ai vrea d-ta să-i dau? Cafei și plăcinte?

— Apoi, da, așa ar trebui, cafea, plăcinte, carne, brânză și alte bunătăți.

— Auzi dom'le! Să-i dau la iapă carne și plăcinte?

Unde s'a mai pomenit una ca asta?

— Păi cum!? Pe Florica o hrănești cu fân, ca pe o iapă?

— Păi, dacă e chiar iapă!

— Așa om nu s'a mai pomenit! Să vorbească despre fata lui ca despre o iapă! Iată-mă bade Ioane, dar îmi vine să cred că ai innebunit!

— Apăi... să fie cu iertare, d-le perceptor, eu cred că d-ta ai innebunit!

— Ba d-ta, omule, ești nebun de legal, dacă spui că fata d-tale e iapă.

— Fata mea? — întrebă Ion mirat.

— Da, fata d-tale! Ia'n spune d-ta, cum îți cheamă fata?

— Păi... o cheamă Florica. Așa o botezată-o popa, acum douăzeci și unu de ani.

— Ei, vezi! Atunci de ce te mîri când îți spun că ești nebun?

— Țăii!! — făcu Ion, scărpinându-se în cap. — Bă-o comedia treabă! Stai liniștit, d-le perceptor, că aici este o leacă de încurcături. Eu credeam că este vorba despre iapă și nu despre fată.

— Așa știam și eu! — răsese casierul.

— Ce știai tu? — întrebă perceptorul.

— Ceeace știe și badea Ion și ce nu poți să plătești d-ta.

— Că pe fată o cheamă Florica? Asta o știu!

Teodor Pănăzan — Invățătorul poporului —

Cine nu l-a cunoscut?! Un trunchiu de om bine legat atât trușește cât și sufletește. Cu viața lui se încheie și una dintre cele mai sbuciumate vremi ale școlii românești.

Teodor Pănăzan a apucat în tinerețe o școală a buchii pe care știa să o lavoreze cu iscusința lui, împreună cu mlaunatul povestitor Ion Pop Reteganul. Amândoi la școala confesională gr. cat. din Sâncei, la doi pași de Blaj. Parcă lafelepciunea școlii de învățători din Blaj se reogîndea în tudaica muncă a celor doi slujbași cu foc în suflet, care nu era împușinat decât doar de sărăcia unei lefi de nimic și când aceasta mai rămânea și în restanță. Este dela sine înțeles că ei și cei ca ei, au fost învățătorii poporului, plătiți de popor, în niște vremuri apuse, când era o mare virtute să faci pe români să înțeleagă, că e bine să scoată din șpar bani mărunți pentru învățătorii copiilor. Așa vremea a trăit Teodor Pănăzan.

Cu ochii și brațele sale părintești au de an, în zile senine de toamnă, primia la școala cu miros de var proaspăt roșul de copii la cămășuțe, cei mai mulți desculți și la capul gol, fetele mai puneau un șorțuleț și le mai cosea mamele lor cu arnici roșu, pul pe ție. Aceștia erau plămada neamului, incredințați lui Teodor Pănăzan, care atunci când am avut Ardealul liber, din pensionar ce era, Teodor Pănăzan a simțit cum un avânt de tinerețe străbate sufletul său și l-a plăcut să mai la odată pe umeii săi datorită grea a discipulii încă odată, într-o viață nouă a început să le deschidă copiilor cartea să cetească.

Truda sa de toate zilele a avut răsunet până la Minister, de unde l-a venit scrisoare de mulțumită și o medalie de aur, pe care Teodor Pănăzan o purta ca pe un semn de recunoștință din partea poporului.

83 de ani a trăit în cinste și omenie, cinstit fiind de toți, câți l-au cunoscut. A avut o viață de apostol al școlii, o viață de datorii împlinite omeniește și creștinește, de aceea îl ferim.

A fost un om: Teodor Pănăzan.

TOMA COCIȘU

Din Băgaciu

În ziua de 17 Iunie 1945 s'a ținut examen de religie la Școala Primară de Stat din Băgaciu jud. Târnava Mică, unde a păstorit până bine de curând Păr. Ioan Păcurar. Examenul l-a prezidat Păr. protopop Eugen Arieșan din Târnăveni, asistat de dl subinspector de control Ioan Spineanu și de dl învățător Traian Moldovan din Siroș. Rezultatul a fost atât de bun, încât dl subinspector le-a dăruit elevilor 30 de cărți de rugăciuni dela Blaj.

— Adevărat, așa o cheamă, — vorbi domol gospodarul Ion — dar vezi că... și pe iapă o cheamă Florica. Aveam pe vremuri o iapă bătrână, care a făcut o mânăză frumoasă, tocmai în ziua când am botezat fata. Ea a primit în botez numele de Florica. La mânăză i-am spus tot așa, pe numele fetei, „Florica”.

— A-ha! Acum înțeleg! Care-va-să zică... pe asta vrei să o măriți, adevă să o vinzi?

— Ba, la drept vorbind, aș mărita-o și pe Florica ailaltă, dacă aș nimeri un om de treabă.

— Ascultă, bade Ioane, vino să facem amândoi un târg. Eu te scap și de Florica numărul unu și de Florica numărul doi, adevă și de fată și de iapă.

— Cum?

— Uite-așa: Fata mi-o dai de nevastă, că mi-e dragă încă demult, iar pe Florica aia bătrână, adevă iapa, mi-o dai de zestre. Impozitul stat stie pentru Florica numărul unu îl plătesc eu, iar pe d-l casier îl ehemam de naș și, în felul acesta, scăpam de taxa păgunatului pentru Florica numărul doi. Ei, ce zici?

— Minunat târg! — vorbi casierul. — Una ca asta nu s'a mai pomenit de când e lumea! Nașii o primesc cu bucurie.

— Apă!... hm!... dacă așa stă treaba... zâmbi badea Ion pe sub mustăți, — noroc să dea Dumnezeu! Și acuma... poftiți la mine în casă, să bem adălmășul.

Sabin Trușia

Cum stă lumea și țara

Papa și conferința dela San Francisco

Preafericitul Părinte dela Roma — care este Părintele creștinătății, având sub ascultarea sa peste 400 milioane suflete din toate părțile lumii — a primit într-o audiență pe ziaristii americani, cărora le-a declarat: „Datorită Chartei de Securitate a lumii, semnată la San Francisco, sper că națiunile vor soluționa (deslega, isprăvi) neînțelegerile lor viitoare la masa rotundă și nu pe câmpul de luptă”.

Primind apoi în audiență pe membrii comisiunii navale americane, le-a declarat: „Pentru a asigura o pace durabilă, oamenii responsabili nu trebuie să se ocupe numai de reconstrucția (reclădirea) materială a lumii, ci trebuie să asigure tuturor popoarelor libertatea politică, spirituală și religioasă”.

D-l mareșal Stalin decorat și distins

Fără îndoială că d-l mareșal Stalin este, după Dumnezeu, acela, căruia Sovietele îi pot mulțumi marea biruință asupra Germaniei. De aceea Prezidiumul (= Prezidenția) Sovietului Suprem (= celui mai înalt) l-a decorat cu ordinul „Victoria”, i-a dat titlul de „Erou al Uniunii Sovietice” și de „Generalissim al Uniunii Sovietice”.

Sărbătoarea Americii

În ziua de 4 Iulie s'au împlinit 169 ani, de când, în anul 1776, 13 colonii ale Angliei din America de Nord s'au declarat independente și au format Statele Unite ale Americii de Nord, la care s'au adăus rând pe rând și celelalte state. Această aducere aminte s'a sărbătorit nu numai în Statele Unite, ci și la noi la București cu multă dragoste și însuflețire, la Ateneul Român. Cu acest prilej d-l ministru Vasile Stoica a arătat, cât de mult a ținut fostul președinte Roosevelt la noi: că, deși guvernul Antonescu i-a declarat război, guvernul Statelor Unite n'a voit să primească această declarație decât după 6 luni, dar și atunci n'a recunoscut că există război între Statele Unite și România, ci numai între Statele Unite și guvernul român.

Războiul cu Japonia

Cele din urmă știri de pe frontul Japoniei ne îndreptătesc la cele mai bune nădejdi în viitor. Insulele Filipine, cari au fost până

Un primar model

Abia se împlinesc trei luni, de când fruntașul țării Ioan Socan I. Ștefan a venit în fruntea comunei noastre Căpâlna-de-Jos în calitate de primar, și a realizat ceea ce alții în timp de 20 de ani n'au putut realiza. În ziua de 1 April a. c. când a venit la conducere a spus între altele: Imi iau această sarcină grea acum, în vremurile aceste tulburi și grele, nu ca să-mi fac mie dreptate, ci să fac celor săraci; pe aceștia vreau să-i ridic și să-i ajut!

Dar să vedem ce a făcut acest primar, în timpul acestor trei luni: a plătit anuitatea pășunii comunale, a făcut un pod foarte durabil, a plătit căștile comunale dându-le un aspect încă merită să locuiească un notar în ele; mai mult, văzând că împărțirea pământului merge încet, și-a pus toate forțele sale proprii, alergând zile întregi pe câmp, făcând aproape 400 jug. pe cari le-a împărțit la oamenii săraci, a făcut peste 100 de grădini de zarzavat, peste 40 locuri de coasă, ceerce nu s'a făcut poate în întreg județul Târnava Mică. Acest primar își face datoria cu vârf și îndesat, împreună cu ceilalți colaboratori ai săi. — Cinste lor!

UN SĂTEAN

la intrarea în război a Japoniei ale Statelor Unite Nordamericane, astăzi nu mai sunt cutoptite de nici un soldat japonez. Ei au fost scoși cu toții, ori uciși, ori făcuți prizonieri, ceerce înseamnă un paș înainte spre pacea a toată lumea.

Japonia, ce e drept, mai luptă încă, pentru că nu vrea să se dea bătută fără condiții, însă este zilnic bombardată, și încă atât de cumplit, cum nici închipui nu ne putem. Pricepătorii într'ale războiului spun că bombardarea Germaniei e floare la ureche față de bombardarea Japoniei. Astfel de pildă Tokio, capitala Japoniei, este pustiit mai grozav decât Berlinul.

Că până când o va mai putea duce Japonia, nu poate ști nimenea, decât ei și bunul Dumnezeu. La toată întâmplarea însă nu mult.

Marea paradă a biruinții dela Moscova

În Dumineca Rusaliilor s'a sărbătorit în Piața Roșie dela Moscova marea paradă a biruinții. Generalissimul Stalin, mareșalii Jukov și Rokosovski au primit defilarea trupelor biruitoare, cari au luptat pe un front de 1600 kilometri dela Polul Nordic până la Marea Neagră. Apoi a vorbit mareșalul Jukov.

Conferința dela San Francisco

s'a închis la 26 Iunie. Vorbirea de închidere a ținut-o președintele Statelor Unite Nordamericane, d-l Truman. Acuma urmează ca toate cele 50 de state cari au votat și au semnat (subscris) așa numita Chartă a Securității, adevă învoiala de a nu mai lăsa să se facă un alt război, să o și ratifice adevă aprobe în parlamentele lor. Cel dintâi stat care va aproba-o va fi Statele Unite.

A murit fostul președinte al Cehoslovaciei

Sub ocupația germană președinte al Cehoslovaciei a fost numit Dr. Emil Hacha, care însă a fost deținut și arestat la 5 Mai, când a început răscoala împotriva Germaniei. Acest președinte a murit zilele trecute în prinsoare, la Praga. El era de 73 ani.

Armenii americani împotriva Turcilor

O parte din pământul locuit de Armeni se află sub stăpânire rusească, iar o altă parte, mai mică, sub stăpânire turcească. Armenii cari locuiesc în Statele Unite Nordamericane s'au întrunit într'un Consiliu Național, din care fac parte toți Armenii din America, afară de Armenii fasciști, și au cerut alipirea Armeniei turcești la Uniunea Sovietică.

Alegeri generale în Anglia

În ziua de 7 Iulie au început alegerile în toată Anglia. Lumea așteaptă tare curioasă să vadă rezultatul. Se dau lupte grele între cele două partide tari: partidul Conservator condus de dl primministru Churchill și partidul laburist (muncitoresc) condus de dl Atlee.

Ucraina Subcarpatică alipită la Rusia

Ucraina Subcarpatică sau Rutenia, care până acuma se ținea de Cehoslovacia, iar până la războiul celalalt de Ungaria, în 30 Iunie a fost alipită la Rusia, sau, mai bine zis la Ucraina, fiindcă Rutenii sunt același popor cu Ucrainenii. Alipirea s'a făcut cu știrea

și învoirea d-lui Beneš, președintele Republicii Cehoslovace, contractul fiind semnat de d-l Molotov în numele Sovietelor și de d-nii Fierlinger, președintele consiliului de miniștri cehoslovac, și Klementis, secretar de stat la ministerul de externe cehoslovac. În forma aceasta noi nu mai avem vecină la miez-noapte pe Cehoslovacia, ci pe Uniunea Sovietică.

Lotul al 4-lea de criminali de războiu

din care făceau parte generalul de jandarmi Topor Ioan, maiorii de jandarmi Orășeanu Romeo și Botoroagă Gheorghe, colonelul Longhin Constantin, sergentul major Barbulescu Ștefan, jandarmul fruntaș Dan Niculae, căpitanul de jandarmi Iltu Mihail, avocatul Danilov Mihail, Marcu Goldenberg și căpitanul pensionar Maziliu Ioan, a fost osândi: cel dintâi, al trei ea și al patrulea precum și Goldenberg la muncă silnică pe viață, ceilalți dela 25 la 10 ani temniță.

Congresul „Frontul Plugarilor”

La București s'a ținut în Dumineca, Lunea și Marția Rusaliilor cel dintâiu congres al „Frontului Plugarilor”, la care a fost ales de președinte d-l primministru Dr. Petre Groza.

Știrile săptămânii

Pentru restanțeri. O mulțime de abonați de ai noștri s'au abonat numai pe o jumătate de an, adică până la 30 Iunie 1945. Aceștia le trimitem încă acest număr, dar după aceea le sistăm gazeta, că nu o mai putem trimite pe așteptare nimănui. Totdeauna îi rugăm și pe Onorați Preoți cari au vreo datorie pentru credincioșii lor, ca ori să ne trimită banii, ori apoi să ne dea voie să-i ridicăm din salarii, că avem mare nevoie de bani. Pe așteptare nu mai trimitem nimănui niciun număr. Abonamentul pe 1/2 an este de Lei 750.

Hârtie încă n'am primit. Ori cât ne rugăm, și noi înșine și prin prieteni de ai noștri, să primim odată hârtia cuvenită, nu o primim. Că pentrece, numai cei ce sunt stăpâni peste hârtia de ziar o știu. Noi ne rugăm lui Dumnezeu, ca să ne scape din acest blucuc. Iar dacă ne vor ajuta cu rugăciunile lor și cetitorii noștri, suntem siguri că vom birui, pentrucă Dumnezeu e nu numai nemărginit de bun, ci și atotputernic. Până la primirea hârtiei apărem tot din două în două săptămâni.

Ajutor la gazetă am primit dela următorii abonați: Dionisie Stănuțiu Cincul Lei 500. Pr. Alecs. Comșa Găinarul Lei 750. Broscățan Zaharie Petrisat Lei 500. Oficiul parohial Veștem 1000 Lei și Niculae Gh. Velțan Veștem Lei 500. Le mulțumim din inimă. Bunul Dumnezeu să le răsplătească inimă.

Comoara lui Ribbentrop a fost găsită La Salzburg, în Austria, a fost găsită comoara fostului ministru de externe german Ribbentrop. Această comoară cuprinde 4000 kgr de aur, ceea ce face cam 200 miliarde lei de hârtie.

Doi copii arși de vii. Marți, 28 Iunie, doi copii, unul de 6 și celalalt de 5 ani, din comuna Dărmănești de lângă Câmpulung-Muscel, se jucau cu chibrituri într'un șopron de fân. Flacăările au cuprins pe nefericiții copii și i-au ars scrum, nimicind și 6 gospodării ale sătenilor vecini.

O greva originală la Londra. Muncitorii din portul Londra s'au pus în grevă, fiindcă li-s'au redus salariile. Dară, știind că țara lor se află încă în război cu Iaponia, lucrează mai departe, însă încet „ca melcii” Ceeace ar putea face într'un sfert de oră ei fac într'o oră. În forma aceasta își arată nemulțumirea, dar nu-și subsapă țara iubindu-și-o: Muncitorii din portul Londrei sunt buni patrioți.

Demobilizarea armatei române din Cehoslovacia a început în cursul lunii Iulie. Indatăce sosesc bravii noștri soldați cari au luptat acolo, sunt demobilizați și trimiși la vatră.

Târg de țară la Blaj. În ziua de 4 Iulie a. c. s'a ținut târgul de vară la Blaj. Scumpete mare la toate celea. Nici nu te puteai apropia. Nu știm, când și unde se va opri scumpetea asta mare.

În ajutorul Maramureșenilor. D-l ministru al justiției Lucrețiu Patrășcanu a vizitat Maramureșul și s'a convins de marea mizerie în care se sbate acolo poporul. De aceea a convocat pe d-nii miniștri ai agriculturii, sănătății, comunicațiilor și aprovizionării, sfătuindu-se împreună, cum să le sară în ajutor acestor cetățeni.

A fost găsit și cadavrul lui Goebels. Postul de Radio Moscova a anunțat Marți, că s'a găsit la Berlin și cadavrul lui Goebels, fostul om de încredere al lui Hitler. El fiind tot timpul ministru al propagandei, a ținut multe vorbiri pline de mândrie și de otravă în vremea sa, preamărind Germania și pe Hitler.

† Ioan Eugen Aldea, fiul pâr. Ioan Aldea din Cătina, micul cetitor al Unirii Poporului, s'a stins din viață, la frageda vârstă de abia 9 ani, în ziua de 30 Maiu, după o boală grea (meningită), îndurată cu resemnare creștinească de om mare, împărțășit fiind de mai multe ori cu Sfintele Taine.

Patru miniștri au vizitat Blajul. Duminecă, în 1 Iulie Blajul nostru a fost cercetat din partea d-lor miniștrii: Titel Petrescu, președintele partidului social-democrat, Ștefan Voitec ministrul școalelor, Tudor Ionescu ministrul petrolului și minelor, Adrian Dimitriu subsecretar de Stat la ministerul producției de războiu, precum și alți fruntași politici din partidul social-democrat. După sfânta liturghie din catedrală, la care au luat parte și domniile miniștri, lumea s'a adunat în marea sală dela „Palatul Cultural”, unde s'au ținut mai multe cuvântări.

Statele Unite au nou ministru de afaceri străine. Fostul ministru de externe al Statelor Unite Stetinius și-a dat abdicerea. În locul Domniei Sale președintele Truman a numit pe d-l James Byrnes. Acesta și-a luat postul în primire.

Unde sunt banii. Un gazetar, constând că nu prea sunt bani pe piață, a arătat că Banca Națională a pus în circulație până acuma cam 480 miliarde Lei. El crede că 250 miliarde și 800 milioane Lei se află în mâinile orașenilor, iară 228 miliarde și 592 milioane Lei în mâinile sătenilor. Astfel 55 la sută din bani sar afla în orașe, socotindu-se aici și băncile, iară 45 la sută în sate.

45 litri lapte pe zi dela o singură vacă. Într'un colhoz din Rusia a fost crescută o vacă foarte bună de lapte, cum rar s'a mai văzut și auzit. Această vacă a dat într'un an 16.262 litri de lapte, ceea ce ar fi peste 45 litri pe zi, adică o adevărată comoară pentru un om sărac.

Tribunalul poporului dela Cluj. Am arătat într'un număr al gazetei noastre că se va înființa și la Cluj un tribunal al poporului pentru Ardeal. Au și fost numiți deja trei procuratori publici dnii Bogățel Alexandru, Polack Andrei și Bányai Gheorghe. 138 de criminali de război din Oradea sunt deja și pârșiți, așa că nu peste mult tribunalul poporului dela Cluj va începe a funcționa.

Cinstirea unui erou. Această comună a fost dincolo de granița blestemată și l'a avut parte 4 ani de zile de sărbătoarea zilei eroilor.

Anul acesta credincioșii Brad Petru și soția Iuliana a ridicat în amintirea fiului lor Petru din Batalionul 16 Vânători de Munte, căzut în Ungaria, comuna Vatra din jud. Borșod, în ziua de 22 Noemvrie 1944, un monument frumos, în fața căruia s'a sărbătorit anul acesta ziua eroilor.

A predicat foarte frumos Pâr. Codrean Pop, care fusese arestat de Unguri, arătând, ce mare lucru este sărbători între ai tăi această zi de aducere aminte a celor ce ne-au fărâșit România, sub conducerea înțeleptului nostru Reg. Mihai I. A încheiat mângâindu-i pe părinții eroului.

(Știrea n-1 trimisă o cetitorul nostru Costin Todorăș din Bandul de Câmp'e).

Cărți nouă

TEODOR RACOVIȚAN: *Filosofia sfântului Augustin — expunerea problemelor* — Blaj 1945, Tipografia Seminarului. 84 pagini de mărimea 17/12 cm. prețul 2.

Pâr. Teodor Racovițan, licențiat în filozofie și teologie, paroh la Târnăveni, ne dă în acest studiu al său o scurtă privire asupra vieții sf. Augustin și apoi ne arată problemele filozofice de cari s'a ocupat acest mare sfânt și mare filosof. O recomandăm cu toată căldura cetitorilor noștri cărțurarii, bucurându-ne că ne preot al nostru se ocupă cu filozofia.

Poșta gazetei

Pr. Romul Moldovan, Veștem. Reținut din salariul Sf. Voastre soma de Lei 30.200 pentru următorii abonați: câte Lei 1000 pentru nr.ii: 620, 7133, 8331, 8334, 8335, 8337, 8339, 8345, 8346, 8347, 8350, 8351, 8353, 8452, 11539, 11542, 12998, 13012, 13013, 13155, 13157 și 13964. Câte 200 Lei pentru nr.ii: 8333, 8338, 8340, 8344, 8346, 8782, 11540 și 13018. Câte 700 Lei nr.ii 8336, 8340, 11537 și 11541. Lei 1500 nrul 8366, Lei 800 nrul 12999 și Lei 1000 ajutor nrul 620 și 500 ajutor nrul 8346.

Pr. I. Cișmaș Bucium Făgăraș. Am ridicat din salariul Sf. Voastre drept abonament pentru credincioșii Lei 18700.

Oficiul parohial Timișul de sus. Am primit Lei 7000, din care s'a trecut pe anul 1944 Lei 3780 și pe pe anul 1945 Lei 3820. Pe anul 1945 mai este de achitat Lei 2780. Vă rugăm, să insistați pe lângă abonații să-și achite abonamentul cât mai cu înd. Pe anul 1945 nu a fost achitat nici un leu.

Pr. Gh. Cipăianu. Gazetele le-am s'at, restanțat nu aveți decât Lei 750 pentru ab. Sf. Voastre pe timpul 1 Iulie—31 Dec. a. c.

Anton Erdeș 2896. Am primit banii pentru gazeta și ne pare foarte rău că o primiți așa neregulat și o cetesc foaia aceea cari nu o plătesc iar cei cari nu dreptul la ea o așteaptă zadarnic. Noi însă protestăm într'una la poșta.

Pr. Z. Ștefu C 326. Am primit c. p. Nu am avut posibilitatea de a face lista de reținere a sumei totale, dar abonamentul va fi așa după cum ne-ați scris Sf. Voastră.

Pr. A. Maria. Am primit Lei 1500 dela nr. 642 și S. Georgiu.

GIMNAZIUL INDUSTRIAL ROMÂN UNIT „SFÂNTUL IOSIF”, BLAJ

Nr. 1050/1944—45

ANUNȚ

La Gimnaziul Industrial din Blaj se primesc spre executare din partea d-lui Ilie Vodă, sculptor, tot felul de lucrări de sculptură în lemn ca: amvoane, tetrapoade, ch voate, sfeșnice, cruci, troițe și altele

Doritorii se vor adresa Direcțiunii Gimnaziului Industrial de băieți din Blaj sau d-lui Ilie Vodă, Târnăveni, jud. Tr.-Mică, la Școala Primară de Stat.

32 (1—1)

Se caută UCENIC absolvent al cel puțin 7 cl. prim., pentru prăvălie de manufactură, precum și o FEMEIE LA TOATE.

A se adresa: Dl. Marin Trandafirescu, Simeria, j. Hunedoara

30 (2—2)